



Osnovna šola heroja Janeza Hribarja
Cesta Notranjskega odreda 32
1386 Stari trg pri Ložu
tel: 01 707 12 50, fax: 01 707 12 60
os.h-janeza-hribarja@guest.arnes.si

Vsebine
IZBIRNIH PREDMETOV
v 9. razredu osnovne šole v šolskem letu 2025/26

Daljnogledi in planeti

Genetika

Kemija v življenju

Likovno snovanje III

Matematične delavnice 9

Nemščina III

Projekti iz fizike in ekologije

Računalniška omrežja

Retorika

Šport za zdravje

Verstva in etika 3

ASTRONOMIJA – DALJNOGLEDI IN PLANETI

Astronomija je enoletni naravoslovni predmet, namenjen učencem 7., 8. ali 9. razreda. Učenec lahko vpiše k izbirnemu predmetu tudi šele v 8. ali 9. razredu ne glede na to, da astronomije predhodno še ni obiskoval.

V šolskem letu ji je namenjenih 35 ur ali 1 ura na teden. Navezuje se na naravoslovje, geografijo, fiziko in matematiko. Če bodo prijavljeni učenci iz različnih razredov, astronomija ne bo vezana na urnik. Pouk bomo po dogovoru izvedli v popoldanskem času ali po pouku.



Slika 1: teleskop

<https://casoris.si/znanost/prvi-slovenski-teleskop-v-cilu/>

Učenci se bodo pri izbirnem predmetu srečali z uvodom v astronomijo, ki velja za najstarejšo vedo in znanost. Astronomija je nastala v trenutku, ko se je človek prvič zazrl v nebo in opazoval zvezde nad obzorjem.

Del pouka bo potekal v učilnici in del na terenu.

S pomočjo eksperimentov bomo spoznavali lastnosti svetlobe, prehod svetlobe skozi prizme in leče, odboj na različnih zrcalih. Spoznali bomo zgradbo daljnogledov in teleskopov. S teleskopi in daljnogledi bomo opazovali planete.

S pomočjo literature (knjige, revije), spleta in računalniških simulacij bomo spoznavali sončni sistem, spoznavali značilnosti planetov in primerjali razmere na njih.

Izdelali bomo maketo našega osončja, kjer bodo upoštevali razmerja velikosti planetov in razdalj med njimi. Spoznali bomo kaj je opozicija planeta, kaj konjunkcija in kdaj ima planet največjo elongacijo.

Na podlagi opazovanj nočnega neba bomo določali lego planetov in risali spreminjanje njihovega položaja na zvezdni karti



Slika 2: planeti

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.micronov-Planets&hl=sl>

Pri urah bodo učenci aktivni. Delali bodo samostojno ali v skupini. Učiteljevih razlag bo malo.

Ocenjuje se predvsem učenčevo delo pri pouku in njegov izdelek (plakat, kratka seminarska naloga, projekt). Pisnega ocenjevanja NI, tudi spraševanje NI. Temeljno pri predmetu ni ocenjevanje, temveč opazovanje, načrtovanje dela, raziskovanje, analiza pridobljenih ugotovitev, razvijanje sposobnosti abstraktnega mišljenja, razglabljanje...

Dodatni stroški bodo le v primeru, da bomo obiskali planetarij ali observatorij (morebitna vstopnina in stroški prevoza).

GENETIKA

ŠTEVILO UR:

LETNO: 32

TEDENSKO: 1 ura na teden ali 2 uri na 14 dni

TEMATSKI SKLOPI:

- Prehranjenost
- Prehrana v različnih starostnih obdobjih
- Tradicionalni in drugačni načini prehranjevanja
- Prehrana v posebnih razmerah

KRATEK OPIS PREDMETA:

Predmet je namenjen učencem devetega razreda. Pri izbirnem predmetu Genetika učenci poglobijo, nadgradijo in razširijo znanje in izkušnje, ki so jih pridobili pri biologiji.

V ospredju je povezovanje teorije in prakse. Pri pouku bodo učenci samostojno izdelovali mikroskopske preparate, model DNA molekule, rodovnik svoje družine, izolirali molekulo DNA iz sadja in zelenjave. Ob tem bodo spoznali različna področja genetike – od molekularne do populacijske genetike.

OPIS DELA PRI PREDMETU:

Seznani se bomo z osnovami dedovanja pri humani genetiki; zanimalo nas bo, ali imata lahko rjavooka starša modrookega otroka, kako se dedujejo krvne skupine, kdo je 'kriv', kakšnega spola se bo rodil otrok, polemizirali bomo problematiko genetskega inženiringa, itd. Verjetno vsi veste, da je genetsko spremenjena hrana eden izmed glavnih »kamnov spotike« v 21. stoletju. Je res tako nevarna? Nam lahko škoduje? Kaj sploh pomeni genetsko spremenjena hrana in organizmi? Pojasnili bomo pojem kloniranja in razjasnili kdaj lahko, če sploh, pričakujemo klonirane ljudi... Odgovore na vsa ta zanimiva in hkrati težka vprašanja bodo učenci poskušali najti tudi pri pripravi projektne naloge (videoposnetka). Učenci bodo iskali in kritično vrednotili vire na internetu ter si ogledali poučne dokumentarne filme.

POVEZAVA S PREDMETI: KEM, NAR

4

KEMIJA V ŽIVLJENJU

ŠTEVILO UR:

Tedensko: 1 ura (ali 2 uri na 14 dni)

Letno: 32 ur

KRATEK OPIS PREDMETA

Kemija v življenju je izbirni predmet, ki se izvaja v 9. razredu osnovne šole. Namen predmeta je, spoznati kemijo kot naravoslovno vedo, ki je ključna pri reševanju problemov na različnih področju prehrambne, tekstilne, kozmetične industrije ter tudi na področju kmetijstva in medicine. S predmetom se hkrati razvijajo tudi sposobnosti vrednotenja vpliva kemije na razvoj umetnosti, modnih trendov, odnosa do narave in širših dogajanj v družbi.

TEMATSKI SKLOPI

Pri predmetu se bodo prepletali trije glavni sklopi:

- Snovi tekmujejo (kromatografija)
- Svet brez barv bi bil dolgočasen
- Kemija tudi diši (eterična olja)

OPIS DELA PRI PREDMETU:

Pri predmetu bomo uporabljali naslednje načine:

- Eksperimentalno delo,
- Delo z literaturo,
- Delo v skupinah.

MEDPREDMETNA POVEZAVA: KEM, BIO, FIZ, GOS, ZGO

LIKOVNO SNOVANJE III

CILJI

Učenci:

- razvijajo zmožnost opazovanja, predstavljalnosti, likovnega mišljenja, likovnega spomina in domišljije,
- razvijajo zmožnost za samostojno oblikovanje lastnih zamisli,
- razvijajo čut za estetsko izvedbo ideje,
- spoznavajo vlogo in pomen estetskih vizualnih komunikacij,
- razvijajo zmožnost razumevanja različnih medijev vizualne kulture.



OPIS

Izbirni predmet likovno snovanje 3 je namenjen učencem 9. razreda, ki jih likovno izražanje še posebej veseli. Učenci poglobijo znanje grafičnega in prostorskega oblikovanja. Učenci se pri pouku posvetijo tudi risarskemu in slikarskemu izražanju.

Pouk poteka enkrat tedensko in zajema 32 ur. Ure se po potrebi strnejo, saj delo lahko poteka tudi zunaj likovne učilnice.

OCENJEVANJE:

Ocenjujejo se vsi likovni izdelki. Merila izhajajo iz posamezne likovne naloge. Vrednosti so: rešitev likovnega problema, izvedba likovne tehnike in likovnega motiva ter odzivnost.

Nekateri slikarji pretvorijo sonce v rumeno piko,

drugi pretvorijo rumeno piko v sonce.

(Pablo Picasso)



MATEMATIČNA DELAVNICA 9

Matematična delavnica je izbirni predmet, ki sestoji iz treh enoletnih izbirnih predmetov (Matematična delavnica 7, Matematična delavnica 8, Matematična delavnica 9), v 7. in 8. razredu traja 35 ur letno, v 9. razredu pa 32 ur letno. Vsak učenec lahko obiskuje delavnico za osmi in deveti razred tudi če ni bil udeležen v predhodni matematični delavnici.

Učna snov se navezuje na vsebine pouka matematike v posameznem razredu, način dela pa je bistveno drugačen. Na zanimiv način bomo **uporabljali** znanja, ki smo jih pridobili pri rednem pouku ter spoznavali vsebine, ki niso zajete pri rednem pouku matematike. **Odkrivali bomo zakonitosti in pravila**, aktivno **pridobivali izkušnje** (risanje, tlakovanje, izdelovanje modelov, prepogibanje papirja, iskali primere v vsakdanjem življenju... pri tem pa si vseskozi prizadevali za matematično refleksijo.

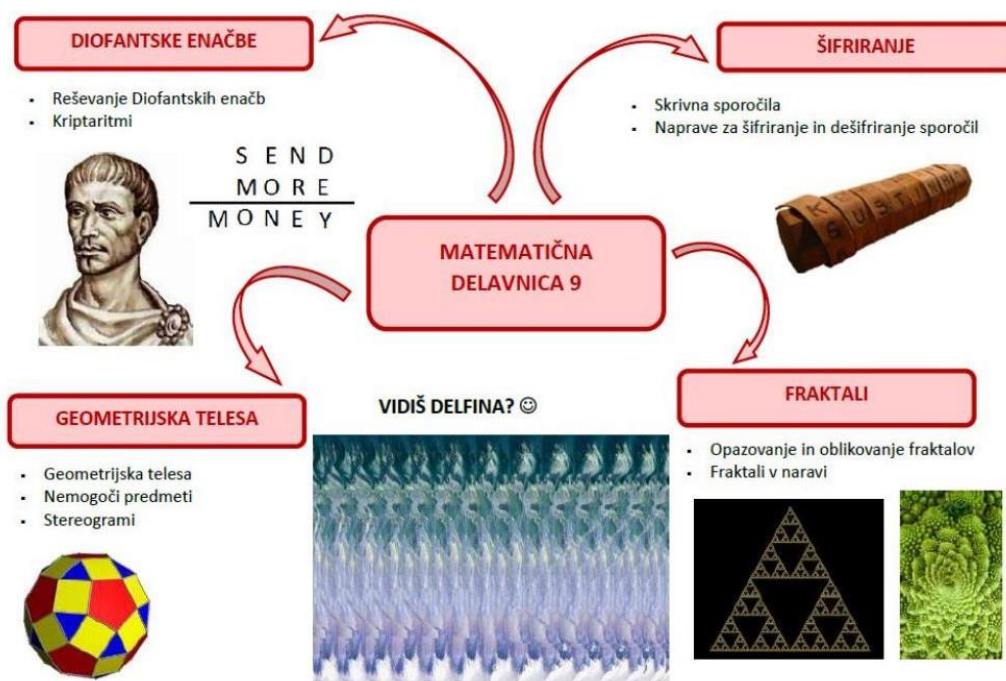
Ne ustraši se, nismo preveč zahtevni zate, saj bo vsak odkrival po svojih zmožnostih - delo bo prilagojeno interesom in sposobnostim učencev.

Pri urah bodo učenci aktivni. Delali bodo samostojno ali v skupini. Učiteljevih razlag bo malo.

Ocenjuje se predvsem učenčevo delo pri pouku, njegov izdelek (plakat, kratka seminarska naloga, projekt). Pisnega ocenjevanja NI, tudi spraševanje NI. Temeljno pri predmetu ni ocenjevanje, temveč raziskovanje, razglabljanje in tudi matematično filozofiranje.

Matematična delavnica 9 vsebuje naslednje 4 sklope:

- Diofantske enačbe in aritmetične uganke
- Telesa in prostor
- Matematična šifriranja
- Fraktali



NEMŠČINA III

Zakaj izbrati nemščino?

Znanje tujega jezika predstavlja dobro popotnico za nadaljnje izobraževanje in poklicno pot. Večina srednjih šol kot drugi tuj jezik ponuja nemščino, tako da bi učencem predznanje nemščine olajšalo učenje, hkrati pa omogočilo, da svoje znanje še nadgradijo.



Kako se izvaja?

Obvezni izbirni predmet nemščina se izvaja **dve uri na teden** (70 ur letno). Učenec, ki si izbere obvezni izbirni predmet nemščina v 7. razredu, ima možnost, da ga obiskuje do 9. razreda. Učne vsebine se nadgrajujejo in dopolnjujejo.

Kaj se učenec nauči?

Učenci razvijajo slušno in bralno razumevanje ter ustno in pisno sporočanje. Učne teme: pozdravljanje, predstavitev osebe, šola, družina, čas in prosti čas, bivanje v mestu ali na deželi, živali, dežele nemškega govornega območja, počitnice, dopisovanje, nakupovanje, naročanje v restavraciji, žepnina, telo in zdravje, izleti in potovanja, prazniki, nemško govoreče dežele, pesmi, ... V okviru pouka nemščine vsako leto organiziramo strokovno ekskurzijo v Avstrijo.



Kako poteka učenje?

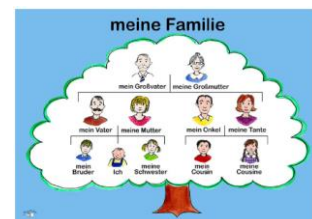
Nov jezik bodo učenci spoznavali z drugačnimi oblikami dela (dramski prizor, lutkovna igra, izdelava makete Starega trga in voden ogled v nemškem jeziku, izdelava okraskov po navodilih v nemščini, priprava jedi po nemškem receptu, obisk restavracije in naročanje v nemškem jeziku, katalog oblačil in modna revija, branje knjig za nemško bralno značko....).

Kako poteka ocenjevanje?

Znanje učencev pri se ocenjuje s številčnimi ocenami. Preverja se slušno in bralno razumevanje, govor, pisanje, poznavanje in rabo besedišča ter slovničnih pravil.

Kaj učenci potrebujejo?

Učenci potrebujejo zvezek. Učno gradivo pripravi učitelj.



PROJEKTI IZ FIZIKE IN EKOLOGIJE

Je enoletni naravoslovni predmet,
namenjen učencem 7., 8. ali 9. razreda.

V šolskem letu je namenjenih 35 ur ali 1 ura na teden. Če bodo vključeni učenci različnih razredov, predmet ne bo na urniku, temveč ga bomo izvedli po pouku ali v popoldanskem času.

Preko opazovanj naravnih pojavov in preko izvajanj preprostih poskusov bomo spoznavali temeljne zakonitosti sveta okrog nas. Opazovali bomo vremenske pojave kot so oblaki, dež, sneg, megla, rosa, pa o njih navadno niti ne razmišljamo, ter drugo dogajanje v naravi. Izvajali bomo preproste poskuse v povezavi s temi pojavi. Tako bomo ugotavljali, kakšni so medsebojni vplivi med okoljem in človekom.

Pri tem predmetu bomo:

- naredili svoj dežemeter
- merili temperature zraka, v avtu,...
- tehtali količino vode v prsti
- merili debelino snežne odeje
- opazovali sneg pod mikroskopom
- izdelali pripomočke in jih uporabili za izvedbo in opazovanje pojavov



Dežemeter,

vir: http://osdob.splet.arnes.si/files/2020/03/SPO_PRILOGA-4.pdf

Uporabljali bomo pripomočke za merjenje, spremljal dogajanje v naravi, beležil meritve in pisali ugotovitve ter jih primerjal z ostalimi člani skupine.

Pri urah boste učenci aktivni. Delo bo potekalo individualno ali v manjših skupinah. Delali bomo v naravnem okolju in razredu, del opazovanj pa bo treba opraviti tudi doma. Po vaji bomo naredili kratko poročilo.

Ocenjuje se predvsem učenčevo delo pri pouku in njegov izdelek – dnevnik izpeljanih poskusov. Pisnega ocenjevanja NI, tudi spraševanje NI. Ni učenja pravil in pisanj po nareku.

Dodatni stroški niso predvideni.

RAČUNALNIŠKA OMREŽJA

Nadgradnja znanja

Ta predmet nadgrajuje znanje, ki ste ga pridobili pri:

- **Urejanje besedil**
- **Računalništvo – Multimedija**

Primeren je za vse, ki:

🖥️ radi delajo z računalnikom

🔧 bi radi poglobili svoje znanje

🌐 jih zanimajo spletne strani in omrežja

🎯 Kaj se boš naučil/-a?

1. Osnove informatike in računalništva

- Katere vrste **programske opreme** poznamo
- Kakšna je razlika med sistemsko, uporabniško in omrežno programsko opremo

2. Obdelava podatkov in komuniciranje

- Spoznal/-a boš različne **programe za ustvarjanje spletnih strani**
- Naučil/-a se boš **oblikovati svojo spletno stran**

Vključevalo bo:

- Vstavljanje **slik, animacij, zvoka**
- Estetsko oblikovanje strani
- Povezave med stranmi
- Osnove **objave spletne strani na internetu**
- Delo z **umetno inteligenco (AI)** pri oblikovanju vsebin

💡 Zakaj izbrati ta predmet?

- Spoznal/-a boš **osnove spletnega oblikovanja**
- Naučil/-a se boš, kako **nastane spletna stran**
- Pripraviš lahko **svojo predstavitevno spletno stran**
- Znanje lahko uporabiš v **šoli, doma ali pri bodočem delu**
- Razvijaš **logično mišljenje, ustvarjalnost in tehnične spretnosti**

🖥️ Za koga je predmet primeren?

- Za učence, ki jih **zanimata splet, oblikovanje in tehnologija**
- Za tiste, ki že **obvladajo osnove računalništva**
- Za vse, ki radi **ustvarjajo v digitalnem svetu**

🔧 Postani ustvarjalec spletnih strani!

Izberi predmet **Računalniška omrežja** in naredi korak naprej v svet tehnologije!

NAČIN IZVAJANJA POUKA IN OCENJEVANE

Pouk pri računalniških predmetih bo potekal v računalniški učilnici, pri čemer bodo učenci imeli 2 uri tedensko pouka na 14 dni. Pouk bo raznolik, vključujoč predavanje snovi, ki bo potekalo frontalno ob sodelovanju učencev, diskusijo in demonstracijo, vodenje učenja ter skupinsko in samostojno delo.

Ocenjevanje bo prilagojeno raznolikim oblikam dela, pri čemer bo glavna ocena temeljila na izdelku, ki ga bo pripravil vsak učenec/učenka v okviru projektnega dela.

RETORIKA

Izbirni predmet je namenjen učencem 9. razreda. Predstavlja nadgradnjo govornih nastopov, s katerimi se učenci srečajo že pri pouku slovenščine. Retorika ali govorništvo je veda, ki vključuje veščino javnega nastopanja, prepričevanja in utemeljevanja. Biti dober govorec je za vsakogar privlačno. Toda govor niso le izrečene besede in skrbno pripravljen nastop, to je predvsem dobro poznavanje teme, raziskovanje, premišljevanje, iskanje dokazov za in proti in jasno izraženo stališče do določenega problema. Učenci spoznajo prvine in postopke priprave govornega nastopa, načine vplivanja na poslušalce, v pripravljenih razgovorih oblikujejo svoja stališča, se seznanijo s tehniko jasnega izgovora in za poslušalstvo privlačne in jasne predstavitve vsebine. Vsekakor je ta izbirni predmet primeren za učence, ki radi razmišljajo, pišejo in se preizkušajo v moči izgovorjene besede.

ŠPORT ZA ZDRAVJE

Izvesti 32 ur letno.

Učenci bodo razvijali gibalne in funkcionalne sposobnosti, osvajali in izpopolnjevali različna športna znanja, prijetno doživljali šport, se sproščali, naučili se bodo spoštovati pravila športnega obnašanja, spodbujati sodelovanje in zdravo tekmovalnost ter oblikovati odgovoren odnos do lastnega zdravja.

V program so vključene različne dejavnosti in igre. Nekatere vsebine je mogoče opraviti le v strnjenih oblikah, zato lahko potekajo izjemoma po pouku in zunaj šole.

Vsebina:

- pohodi
- kolesarjenje
- plavanje
- tek na smučeh
- smučanje
- rolanje
- teki v naravi
- igre z žogo
- namizni tenis in badminton

Okvirni strošek: avtobusni prevoz in plavalna karta.

VERSTVO IN ETIKA III

Izbirni predmet je namenjen učencem 7., 8. in 9. razreda. Je trileten predmet, ki ga učenec ima možnost izbrati tudi za eno leto ali dve, saj so vsebine razdeljene v tri zaokrožene celote.

Izbirni predmet Verstva in etika je namenjen učencem, ki želijo razširiti svoje znanje o svetovni raznolikosti.

Vodilni motiv pri obravnavi verstev je priprava učencev, da bodo lahko dojemali raznolikosti verstev kot sestavine raznolikosti sveta. Naravni konkretnih življenjskih vprašanj se bomo soočali z različnostjo vzorov in vzornikov ter ob spoznavanju in sprejemanju različnosti drugih iskali lastno enkratnost. Pozornost je namenjena nasprotjem, ki lahko izhajajo iz ne sprejemanja različnosti, ter pogojem in načelom, ki omogočajo sožitje (vrednote človeškega življenja, dostojanstva, miru, pravičnosti, sporazumevanja). Izbirni predmet verstva in etika učenca seznaja z osnovami različnih verstev, s katerimi se v današnjem sodobnem času srečujejo, prispeva k spoštljivemu odnosu do drugačnosti, razume sporočilo in izročilo različnih verstev, ki so imela v preteklosti in imajo tudi danes velik vpliv na življenje ljudi